Scenariusz zajęć do realizacji w instytucjach kultury

Dotyczy etapu edukacyjnego: I-III

Zaproponowany scenariusz spełnia zapisy **Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół** właściwe dla I etapu edukacyjnego (klasy I - III) oraz realizuje założenia projektu **„Fascynujący świat nauki i technologii"**.

Uzasadnienie:

Scenariusz realizuje zapisy podstawy programowej, ze szczególnym uwzględnieniem celów kształcenia ogólnego w szkole podstawowej – przyswojenie przez uczniów podstawowego zasobu wiadomości na temat faktów, zasad, teorii i praktyki, dotyczących tematów i zjawisk bliskich uczniom.
Dzięki zajęciom uczniowie poznają warunki i realia życia w mieście średniowiecznym. W celu przybliżenia omawianych zagadnień uczestnicy poznają tekst kultury – fragment filmu *„Mury obronne"* (można zaprezentować także film *„Nieszawa – zaginione średniowieczne miasto"*) – związany z tematem oraz odpowiedni dla stopnia rozwoju emocjonalnego i intelektualnego uczniów klas I-III. Prezentacja filmu realizuje ważne zadanie szkoły podstawowej, jakim jest edukacja medialna, rozumiana jako wychowanie uczniów do właściwego odbioru i wykorzystania mediów. Prelekcja przed pokazem pozwoli na zaznajomienie z tematem filmu, dzięki czemu uczniowie będą odbierali utwór w sposób świadomy i refleksyjny. Rozmowa przewidziana po projekcji umożliwi uczniom podzielenie się swoimi emocjami i wrażeniami. Dzięki tak zaaranżowanej sytuacji dydaktyczno-wychowawczej uczestnicy zajęć wezmą aktywny udział w eksploracji tematu przewodniego spotkania. Kolejnymi zagadnieniami zaprezentowanymi w trakcie spotkania będzie opis grup społecznych, organizacji oraz urbanistyki miasta średniowiecznego.
Uczestnicząc w warsztatach uczniowie wezmą udział w wycieczce, w trakcie której zwrócą uwagę na średniowieczne zabytki (rozwój zdolności poznawczych dziecka, właściwe kojarzenie teorii z praktyką). Ponadto podejmą się wykonania modeli wybranej zabytkowej budowli. Przygotowane rebusy i krzyżówki tematyczne posłużą zarówno rozrywce, jak i kształtowaniu umiejętności logicznego rozumowania i myślenia matematycznego.

1	**Temat zajęć** (na 6 h. dydaktycznych)	**Życie w średniowiecznym mieście (edukacja polonistyczno - społeczna)** **Zwiedzamy miasto tropem śladów przeszłości (edukacja plastyczno – matematyczna)**
2	**Cele ogólne**	Uczeń: - poznaje organizację oraz urbanistykę miasta średniowiecznego; - ogląda okolicznościową wystawę muzealną; - ogląda fragment filmu *„Mury obronne"*; - poznaje zabytki miasta (Opola).
3	**Cele szczegółowe** (określające umiejętności uczniów jakie nabędą w ramach zajęć)	Uczeń: - wyraża swoje opinie, nazywa emocje wywołane obejrzaną ekspozycją muzealną;

		- w sposób świadomy wypowiada się na temat filmu; - opisuje grupy społeczne w mieście średniowiecznym; - charakteryzuje własnymi słowami średniowieczny zamek oraz jego mieszkańców; - charakteryzuje średniowieczną obyczajowość; - opisuje zabytki (np. ratusz, kamieniczki, Wieża Piastowska); - wykonuje gliniany model wieży lub ratusza; - rozwiązuje rebusy oraz krzyżówki.
4	**Metody i techniki pracy**-służące osiągnięciu efektów opisanych w celach szczegółowych	Metody pracy: - pokaz; - elementy heurezy i dyskusji; - zajęcia praktyczne. Formy pracy: - praca z całym zespołem klasowym; - praca w grupach; - praca indywidualna.
5	**Materiały dydaktyczne oraz środki** (np. prezentacje, teksty, karty pracy, słuchowiska, filmy, nagrania itp.)	- film *„Mury obronne”*; - prezentacja multimedialna na temat średniowiecznego miasta; - eksponaty wystaw okolicznościowych; - glina; - karty pracy, krzyżówki, rebusy.
6	**Przebieg zajęć** Opis, jak powinny wyglądać warsztaty-może być np. z podziałem na wstęp, część główną i końcową. Powinien zawierać takie elementy jak: - sformułowanie problemu, - zmotywowanie do pracy nad jego rozwiązaniem z pomocą różnorodnych metod i technik pracy (im bardziej zróżnicowane zadania, tym lepsze efekty kształcenia) ukierunkowanych na odkrywanie, przeżywanie, analizowanie, dociekanie, dyskusję, zabawę, doświadczenie, eksperyment… - rozwiązanie problemu - wspólne podsumowanie zajęć - końcowe uznanie wspólnych osiągnięć	**I. Wstęp:** - czynności organizacyjne - przywitanie uczniów, przedstawienie tematyki zajęć; - zwiedzanie wystaw okolicznościowych; - prelekcja i pogadanka na temat wystawy; - przedstawienie zasad funkcjonowania średniowiecznego miasta, jego grup społecznych oraz urbanistyki (można wykorzystać do tego celu prezentację multimedialną). **II. Faza realizacji - zajęcia warsztatowe:** - projekcja fragmentu filmu *„Mury obronne”* – dyskusja; - spacer po mieście (w razie niepogody prezentacja) – przykłady zabytków epoki średniowiecza; - warsztaty plastyczne – wykonanie z gliny modeli wieży lub ratusza; - gry logiczne – rebusy, krzyżówki. Kolejność można zmienić i spacer zaplanować jako udokumentowanie pokazu w salach wystawienniczych). **III. Faza końcowa:** - wystawa prac uczniów; - ewaluacja i podsumowanie zajęć; - pożegnanie uczniów.
7	**Opis treści podstawy programowej realizowanych w ramach zajęć** (z rozróżnieniem na przedmioty humanistyczne, matematyczno-przyrodnicze, uczniów zdolnych oraz uczniów z dysfunkcjami /trudnościami w nauce, a także uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych)	Uczeń podczas zajęć wykorzysta informacje z różnych źródeł - projekcja filmu połączona z zajęciami praktycznymi i warsztatami plastycznymi. Dzięki temu proces edukacyjny przyczyni się do kształcenia umiejętności uczenia się jako sposobu zaspokajania naturalnej ciekawości świata. Zajęcia kształtują ponadto ciekawość poznawczą oraz postawę

		poszanowania tradycji i kultury własnego narodu. Służą kształtowaniu umiejętności społecznych, warunkujących porozumiewanie się i kulturę języka – słuchanie wypowiedzi i komunikowanie własnych spostrzeżeń - **edukacja polonistyczna i społeczna.** Poznanie zabytków architektury średniowiecznej oraz wyrażanie własnych odczuć w wybranych technikach plastycznych stanowi kluczową funkcję **edukacji plastycznej.** Działania praktyczne przewidziane w scenariuszu służą ponadto rozwojowi umysłowemu uczniów oraz kształtowaniu umiejętności dążenia do wykonania zadania w sytuacjach wymagających wysiłku intelektualnego**.** Uczeń w czasie warsztatów wyprowadza kierunki od siebie i innych osób; określa położenie obiektów względem obranego obiektu; orientuje się na kartce papieru, aby odnajdować informacje (np. w lewym górnym rogu) i rysować strzałki we właściwym kierunku - **edukacja matematyczna.**
8	**Opis miejsca realizacji zajęć** z uwzględnieniem warunków jakie muszą być spełnione w czasie zajęć, tzn. strefy socjalnej, sposobu realizacji zajęć w razie niepogody, dostępu dla osób niepełnosprawnych, itp.	Miejsce zajęć: obiekty muzealne, sale wystawiennicze, przystosowane do projekcji filmowych i prezentacji multimedialnych; wyposażone w pomieszczenie socjalne, w którym uczniowie będą mieli możliwość zjedzenia ciepłego posiłku. Pomieszczenia powinny umożliwić udział w zajęciach uczniów niepełnosprawnych. Proponuje się posiłek przed prezentacją prac uczniów.
10	**liczba uczniów, którzy mogą jednorazowo wziąć udział w zajęciach** (wraz z uzasadnieniem)	Maksymalnie w zajęciach weźmie udział 45 uczniów z podziałem na grupy ok. 20-25 osobowe; Uzasadnienie: Zapis z podstawy programowej: „Wskazane jest, aby edukacja w klasach I-III szkoły podstawowej odbywała się w zespołach rówieśniczych liczących nie więcej niż 26 osób”.